

Alvarsmåla–Gunseryd

Id.nr.	KG0012
Län	Blekinge
Naturtyp	Barrbland-/blandsumpskog
Värdetraktsbeskrivning upprättad	2021-11-04
Värdetraktsbeskrivning senast reviderad	Ingen revidering gjord

ALLMÄN INFORMATION

Värdetrakten Alvarsmåla-Totasjö-Gunseryd med en landyta på drygt 338 hektar är länets minsta värdetrakt och dessutom unik i det avseendet att den enbart omfattar barrdominerade skogar. Merparten av skogsmarken har sannolikt en historik som utmarksbete. Sumpskogarna har förmodligen utvecklats på gammal slåttermark. Många områden har en långvarig trädkontinuitet och en del granar och tallar är uppemot 200 år gamla.

Traktens skogsbygd präglas framförallt av ett stort tall- och blandbarrsinslag, ädellöv saknas nästan helt och hållet. I trakten bedrivs ett ganska intensivt skogsbruk, under tioårsperioden 2010–2019 förnygringsavverkades totalt drygt 22 hektar (6,5 procent) av värdetraktens landyta (Skogsstyrelsen 2020).

NATURVÄRDEN

Vid Totasjö finns ett relativt stort biotopskyddsområde som omfattar områdets främsta värdekärna. Ett mindre biotopskyddsområde finns vid Alvarsmåla. De viktigaste skogliga naturtyperna inom området är barrblandskog, hällmarkstallskog och blandsumpskogar med tall, gran, klibbal och björk. Samtliga värdekärnor har en mycket påtaglig naturskogsprägel och vildmarkskaraktär. År 2020 innehöll värdetrakten drygt 5 hektar värdekärna för tall (1,5 procent av landytan). Därutöver fanns samma år även drygt 3 hektar värdekärna för gran och totalt drygt 16 hektar skog var klassad som nyckelbiotop.

Exempel på ovanliga arter som är karaktäristiska eller särskilt skyddsvärda är motaggsvamp, tallticka, knärot, ryl och tjäder. Biotopskyddsområdet vid Totasjö är en av länets viktigaste lokaler för knärot. Ytterligare inventeringar skulle sannolikt visa på fler skyddsvärda arter, framförallt i artgrupperna svampar och vedlevande insekter.

NUVARANDE MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL

Större delen av skogsmarken inom de skyddade områdena utvecklas genom fri dynamik eller genom begränsad skötsel av trädskiktet. I oskyddad skog bedrivs ett intensivt produktionsinriktat skogsbruk.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Skogarna tillhandahåller en mängd olika ekosystemtjänster (där skapandet av livsmiljöer för stort antal arter är grundförutsättningen) bland annat:

- livsmedel (ex. bär, svamp och vilt)
- naturupplevelser
- översvämningsskydd genom trädens vattenupptag och vattenmagasinering
- klimatreglering, både lokalt genom temperaturutjämning och skydd mot vind, och globalt genom lagring av kol i träd och mark

- skadedjursbekämpning (biologisk reglering).
- pollinering för både skogens egna arter och för jordbruks- och trädgårdsgrödor
- markstabilisering

UTMANINGAR

Ett pågående hot är förtätning av skogarna, vilket missgynnar ljus- och värmekrävande arter samtidigt som det försvårar föryngringen av vissa trädslag (i synnerhet tall) och därmed också riskerar att bryta kontinuiteten av gamla solbelysta tallar. Barkborreangrepp som slår ut stora mängder gran vid ett och samma tillfälle är ett hot mot knärot och flera mykorrhizasvampar.

HÄNSYNSTAGANDE VID PRÖVNING OCH PLANERING

Det är fördelaktigt om hänsyn till värdetraktens kännetecken och karaktär gällande arter, miljöer och landskap iakttas vid markanvändning och rådgivning. Att områden med samma karaktär ligger tillräckligt nära varandra ger bättre förutsättningar för att de arter som hör till skogliga värdekärnor ska överleva.

FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

- Punktåtgärder kring spärrgreniga naturvärdesträd
- Föryngringsåtgärder för tall
- I möjligaste mån bör angrepp av granbarkborre begränsas
- Det är önskvärt att ytterligare inventeringar utförs

MARKÄGARSTRUKTUR

All skogsmark inom värdetrakten är privatägd.

REFERENSER, ATT LÄSA MER

Naturvårdsverket (2020). Nationella Marktäckedata version 1.1. URL

<https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Kartor/Nationella-Marktackedata-NMD/Ladda-ned/> [2020-12-15]

Skogsstyrelsen (2020). Utförda avverkningar enligt skillnadsanalys i satellitbilder. URL

<https://www.skogsstyrelsen.se/sjalvservice/karttjanster/geodatatjanster/nerladdning-av-geodata/> [2020-12-10]

Ström Åkesson, J. (2017). Nytt fynd av Ryl. Blekingeblåddran 2018.

BILAGA 1. KARTA ÖVER VÄRDETRAKTEN "ALVARSMÅLA–GUNSERYD"

